

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
Ιανουάριος 2010 – Αύγουστος 2014

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2014

Αποστολή της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης (Βιβλιοθήκη) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας είναι η υποστήριξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών προγραμμάτων του Πανεπιστημίου, των σπουδών των φοιτητών, του διδακτικού έργου των μελών του Διδακτικού Προσωπικού του Πανεπιστημίου και των ερευνητικών αναγκών των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας και η ουσιαστική συμμετοχή της σε κάθε δραστηριότητα για την παιδεία και τον πολιτισμό.

Η δύσκολη οικονομική συγκυρία της περιόδου 2010-2014 δεν άφησε ανεπηρέαστη τη Βιβλιοθήκη. Έτσι κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής καταβλήθηκαν επίπονες προσπάθειες ώστε, παρά τη μειωμένη χρηματοδότησή της, η Βιβλιοθήκη να συνεχίσει να προσφέρει ποιοτικές υπηρεσίες πληροφόρησης και ταυτόχρονα να συμμετέχει στις επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις που σχετίζονται με τη διαχείριση και την πρόσβαση στην πληροφορία.

Κύριο μέλημα της Βιβλιοθήκης ήταν ή ορθολογική κατανομή των διαθέσιμων πόρων (οικονομικών και ανθρώπινων), η αναζήτηση βέλτιστων τρόπων υποστήριξης των πληροφοριακών αναγκών των χρηστών, κυρίως μέσω της χρήσης πηγών ανοιχτής και ελεύθερης πρόσβασης και η αναδιοργάνωση των διαδικασιών της με στόχο την καλύτερη απόδοση και την ωφελιμότερη λειτουργία της.

1. Δαπάνες

1.1. Τακτικού προϋπολογισμού (Οικονομικά έτη Ιαν. 2010 - Αύγ. 2014)

ΕΙΔΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	2010 (€)	2011 (€)	2012 (€)	2013 (€)	2014 ¹ (€)
Συνδρομές περιοδικών και ηλεκτρονικού υλικού (βάσεις δεδομένων, ψηφιακές συλλογές)	369.756,61	245.369,49	161.696,40	307.920,77	2.030,47
Αγορά ξενόγλωσσων και ελληνικών βιβλίων & Ο/Α υλικού	178.525,00	0	28.433,49	22.389,38	0
Βιβλιοδεσία	7.328,01	4.991,83	4.991,90	0	0
Αγορά-συντήρηση λογισμικού	14.821,33	9.901,12	4.592,68	0	0
Αγορά-συντήρηση εξοπλισμού	36.012,66	509,95	897,90	73,80	12.196,18
Αγορά αναλωσίμων ²	4.993,93	4.662,20	4.922,38	4.329,60	1.256,51
ΣΥΝΟΛΟ / ΕΤΟΣ	611.437,54	265.434,59	205.534,75	334.713,55	15.483,16
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (€)					1.432.603,59

¹ Στοιχεία έως τα τέλη Αυγούστου 2014.

² Αναλώσιμα που αγοράστηκαν ειδικά για τις ανάγκες της Βιβλιοθήκης και δεν εμπίπτουν στις γενικότερες ανάγκες προμήθειας αναλωσίμων του Πανεπιστημίου.

1.2. Άλλες δαπάνες³ (Οικονομικά έτη Ιαν. 2010 - Αύγ. 2014)

	2010 (€)	2011 (€)	2012 (€)	2013 (€)	2014 ⁴ (€)
ΣΥΝΟΛΟ / ΕΤΟΣ			13.664,68	24.873,45	15.756,06
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (€)					33.050,86

2. Συλλογές (Ιανουάριος 2010 – Αύγουστος 2014)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2010		2011		2012		2013		2014 ⁵	
Προσκτήσεις ξενόγλωσσων & ελληνικών μονογραφιών ⁶	5.163		528		2.297		1.476		425	
Τεχνική επεξεργασία ξενόγλωσσων & ελληνικών μονογραφιών	Τίτλοι	3.593	Τίτλοι	2.126	Τίτλοι	1.691	Τίτλοι	1.307	Τίτλοι	453
	Τεκμ.	4.760	Τεκμ.	2.515	Τεκμ.	2.763	Τεκμ.	2.833	Τεκμ.	1.232
Μονογραφίες που αποσύρθηκαν	2.972		122		101		406		830	
Τοπική συντήρηση μονογραφιών (χωρίς να σταλούν προς βιβλιοδέτηση)	74		109		169		103		89	
Νέες συνδρομές ξενόγλωσσων & ελληνικών περιοδικών	10		0		0		0		0	
Συνδρομές ξενόγλωσσων & ελληνικών περιοδικών που διακόπηκαν	3		309		0		0		0	
Τόμοι περιοδικών που βιβλιοδετήθηκαν	663		449		517		0		0	

2.1. Εμπλουτισμός περιεχομένου ελληνόγλωσσου υλικού για τον ηλεκτρονικό κατάλογο της Βιβλιοθήκης (OPAC)

Από τον Απρίλιο του 2007 έχει ενταχθεί στις εργασίες του Τμήματος Τεχνικής Επεξεργασίας Υλικού της Βιβλιοθήκης η οπτική σάρωση των εξωφύλλων, καθώς και των πινάκων περιεχομένων του ελληνόγλωσσου υλικού που αποκτά η Βιβλιοθήκη, με σκοπό τον εμπλουτισμό του καταλόγου προς διευκόλυνση των χρηστών. Έως το 2012 το σύνολο των εγγραφών που εμπλουτίστηκαν ήταν 6.195, ενώ από τις αρχές του 2013 έως τα τέλη Αυγούστου 2014 εμπλουτίστηκαν άλλες 2.874 εγγραφές.

³ Πρόκειται για δαπάνες που καλύφθηκαν από άλλους πόρους εκτός του τακτικού προϋπολογισμού και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

⁴ Στοιχεία έως τέλος Αυγούστου 2014.

⁵ Στοιχεία έως τέλος Αυγούστου 2014.

⁶ Αφορά σε προσκτήσεις που προέρχονται από δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού, δαπάνες προϋπολογισμού προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, δωρεάν διανομές συγγραμμάτων (παραγγελίες και επιστροφές από τον ΕΥΔΟΞΟ) και δωρεές διαφόρων ατόμων και ιδρυμάτων.

3. Εξοπλισμός - Υποδομές

- Στο πρώτο εξάμηνο του 2010 έγινε αντικατάσταση των πεπαλαιωμένων Η/Υ του προσωπικού της Βιβλιοθήκη με 30 νέους υπολογιστές.
- Η συγχώνευση των Τμημάτων Διοίκησης Τεχνολογίας (Νάουσα) και Μάρκετινγκ και Διοίκησης Λειτουργιών (Έδεσσα) με τα Τμήματα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής (Θεσσαλονίκη) και Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (Θεσσαλονίκη) αντίστοιχα, που ίσχυσε από τον Ιούνιο 2013, σήμανε τη μεταφορά των φοιτητών και του διδακτικού προσωπικού των Τμημάτων της Νάουσας και της Έδεσσας στις κεντρικές εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Μακεδονίας στη Βιβλιοθήκη. Το ίδιο ίσχυσε και για τις συλλογές και τον εξοπλισμό των εκεί Παραρτημάτων της Βιβλιοθήκης που μεταφέρθηκαν κατά το μεγαλύτερο μέρος τους στις κεντρικές εγκαταστάσεις της Βιβλιοθήκης στη Θεσσαλονίκη. Παρόλ' αυτά, λόγω αδυναμίας εξεύρεσης αποθηκευτικού χώρου για την φιλοξενία της κλειστής συλλογής της Βιβλιοθήκης που είχε διαμορφωθεί στο Παράρτημα της Έδεσσας, η συλλογή αυτή που αριθμεί περίπου 10.000 τίτλους βιβλίων και 10.000 δεμένους τόμους περιοδικών, παραμένει εκεί με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η χρήση της από το κοινό της Βιβλιοθήκης.
- Ύστερα από εκτεταμένη διαρροή νερού από το σύστημα fan coils της Βιβλιοθήκης που συνέβη την Άνοιξη του 2013, η Βιβλιοθήκη προχώρησε σε αντικατάσταση μέρους του δαπέδου της (μοκέτας) με υλικό νέας τεχνολογίας που επιτρέπει καλύτερο καθαρισμό και δεν συντελεί στη δημιουργία μούχλας και άλλων συνθηκών επιβλαβών για την υγεία των εργαζομένων, αλλά και του κοινού που επισκέπτεται τη Βιβλιοθήκη.
- Για την υλοποίηση του έργου «Ακαδημαϊκό Περιεχόμενο Ανοικτής Πρόσβασης στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας: Υπηρεσίες Οργάνωσης, Προβολής, Έκδοσης και Διασύνδεσής του» που εκτελείται στο πλαίσιο του Ε.Π. «Μακεδονία-Θράκη», ΕΣΠΑ 2007-2013, Άξονας Προτεραιότητας 04: «Ψηφιακή Σύγκλιση και επιχειρηματικότητα στην ΠΚΜ» και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.) και από εθνικούς πόρους, η Βιβλιοθήκη προμηθεύτηκε τρεις (3) διακομιστές (servers) εξαπύρηνης τεχνολογίας με δυο threads ανά πυρήνα, με 24 GB RAM και ξεχωριστό υποσύστημα RAID συστοιχίας σκληρών δίσκων, συνολικής χωρητικότητας 16 TB. Ο εξοπλισμός αυτός θα φιλοξενήσει τις νέες εφαρμογές λογισμικού που προβλέπεται να εγκατασταθούν για τις ανάγκες του έργου, καθώς και μεγάλο όγκο ψηφιακών τεκμηρίων που θα παραχθούν κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου.

4. Υπηρεσίες

4.1. Τηλεμάθεια (Telemathea) (<http://telemathea.uom.gr>). Η Τηλεμάθεια είναι ένα περιβάλλον ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης που προσφέρει ηλεκτρονική υποστήριξη σε μαθήματα σεμιναριακού τύπου που προσφέρονται από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Κατά τα έτη 2007-2009 η Τηλεμάθεια χρησιμοποιήθηκε ευρύτατα για τη δημιουργία και διάθεση ηλεκτρονικών μαθημάτων από απόσταση, με αντικείμενο το χειρισμό Η/Υ με ελεύθερο λογισμικό/λογισμικό ανοιχτού κώδικα (ΕΛ/ΛΑΚ), για χρήστες Ubuntu Linux και για χρήστες MS Windows. Τα μαθήματα προσφέρθηκαν από τους καθηγητές του Πανεπιστημίου κ.κ. Κ. Μαργαρίτη και Β. Δαγδιλέλη με την υποστήριξη της ομάδας

ηλεκτρονικής της Βιβλιοθήκης (2 Βιβλιοθηκονόμοι + 1 Πληροφορικός). Κατά τη διάρκεια λειτουργίας της υπηρεσίας προσφέρθηκαν 8 κύκλοι μαθημάτων με συνολικά 1.216 συμμετέχοντες από διάφορες περιοχές της Ελλάδας, εκ των οποίων οι 643 ολοκλήρωσαν επιτυχώς την επιμόρφωσή τους. Από το 2010 όμως, η συνεχής υποχρηματοδότηση του ιδρύματος και κατά συνέπεια και της Βιβλιοθήκης οδήγησε στη διακοπή της προσφοράς των παραπάνω μαθημάτων.

Από τις αρχές του 2014 η Τηλεμάθεια χρησιμοποιείται για την προσφορά των προγραμμάτων Πληροφοριακής Παιδείας που διοργανώνει η Βιβλιοθήκη για τους εξωτερικούς χρήστες-μέλη της.

4.2. e-ρώτηση (e-question): Υπηρεσία υποβολής πληροφοριακών ερωτήσεων (<http://eq.lib.uom.gr>). Πρόκειται για μια web-based υπηρεσία πληροφόρησης της Βιβλιοθήκης, που δίνει στους χρήστες τη δυνατότητα να υποβάλουν ερωτήσεις (μέσω chat και e-mail) για τον εντοπισμό μιας πληροφορίας από όπου και αν αυτοί βρίσκονται και οποιαδήποτε στιγμή το επιθυμούν, με αποτέλεσμα να διευκολύνεται η εξ αποστάσεως εξυπηρέτησή τους. Παράλληλα, στα πλαίσια της εφαρμογής δημιουργείται και γνωσιακή βάση δεδομένων (Knowledge Base) των πληροφοριακών συνδιαλλαγών.

Για την προσφορά της υπηρεσίας από το 2006 έως το 2009 χρησιμοποιήθηκε το λογισμικό QuestionPoint της OCLC. Από το 2010 και μετά όμως έγινε σαφές ότι η Βιβλιοθήκη δεν θα μπορούσε να υποστηρίξει πλέον το κόστος χρήσης του εμπορικού αυτού λογισμικού. Για το λόγο αυτό, το 2011 το Τμήμα Αυτοματισμού της Βιβλιοθήκης ανέπτυξε τοπική εφαρμογή για την αντικατάσταση τόσο του web-based περιβάλλοντος της υπηρεσίας e-ρώτηση, όσο και της σχετικής γνωσιακής βάσης δεδομένων. Η τοπική εφαρμογή αναπτύχθηκε με χρήση του λογισμικού ανοικτού κώδικα PHP, σε λειτουργικό σύστημα Linux και η βάση δεδομένων στην οποία στηρίχθηκε είναι το ανοικτό κώδικα RDBMS MySQL, ενώ ως web server χρησιμοποιήθηκε ο APACHE έκδοσης 2.2.

Κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης της τοπικής εφαρμογής η ηλεκτρονική διαχείριση των πληροφοριακών ερωτημάτων των χρηστών της Βιβλιοθήκης έγινε μέσω των προσωπικών λογαριασμών η-ταχυδρομείου του προσωπικού του Τμήματος Επιστημονικής Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης της Βιβλιοθήκης και από το 2012 και μετά η Βιβλιοθήκη χρησιμοποιεί πλέον την νέα τοπική εφαρμογή που ανέπτυξε για την προσφορά της υπηρεσίας e-ρώτηση. Κατά τη διάρκεια των ετών 2010 έως και τα τέλη Αυγούστου 2014 απαντήθηκαν τετρακόσιες πενήντα πέντε (455) πληροφοριακές ερωτήσεις που υποβλήθηκαν μέσω της υπηρεσίας e-ρώτηση.

4.3. ΨΗΦΙΔΑ (PSEPHEDA): Ψηφιακή Βιβλιοθήκη και Ιδρυματικό Καταθετήριο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (<http://dspace.lib.uom.gr>). Η ΨΗΦΙΔΑ είναι ένα σύστημα ψηφιακής βιβλιοθήκης με στόχο τη συγκέντρωση, αποθήκευση, ευρετηριασμό, διατήρηση και διάθεση του πνευματικού αποστάγματος της ερευνητικής δραστηριότητας του Πανεπιστημίου σε ψηφιακή μορφή. Επίσης, το σύστημα φιλοξενεί και υλικό που έχει παραχθεί εκτός του Πανεπιστημίου αλλά ψηφιοποιήθηκε από τη Βιβλιοθήκη (π.χ. ψηφιακά επιστημονικά περιοδικά) και διατίθεται στο κοινό ύστερα από σχετική άδεια του/των δικαιούχου/ων, καθώς και ηλεκτρονικά εγχειρίδια για χρήση από τους φοιτητές με προβλήματα όρασης του Πανεπιστημίου.

Σήμερα (Αύγουστος 2014) η ΨΗΦΙΔΑ περιλαμβάνει:

ΣΥΛΛΟΓΕΣ	ΥΠΟΣΥΛΛΟΓΕΣ	ΑΡ. ΕΓΓΡΑΦΩΝ
Ηλεκτρονικά και Ψηφιοποιημένα Περιοδικά	ΤΟΠΟΣ	267
	ΣΕΕJE	150
	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ	485
Κλαδικές μελέτες		515
Ιδρυματικό Καταθετήριο	Διδακτορικές Διατριβές	290
	Διπλωματικές Διατριβές	3.743
	Πτυχιακές Εργασίες	179
	Επιστημονική Επετηρίδα Πανεπιστημίου Μακεδονίας	276
Υλικό για Φοιτητές με Αναπηρίες		142
Αρχείο Πανεπιστημίου	Αποφ. Πρυτανικού Συμβουλίου	6.605
	Αποφ. Συγκλήτου	868

4.4. ΘΥΡΑ (THYRA): Κεντρική Θεματική Πύλη Πληροφόρησης για τα γνωστικά αντικείμενα του Πανεπιστημίου (<http://www.lib.uom.gr/dbases/>). Η ΘΥΡΑ είναι μια εφαρμογή ενιαίου περιβάλλοντος διαχείρισης και παρουσίασης των online πηγών (βάσεων δεδομένων κ.ά.) που διαθέτει η Βιβλιοθήκη. Κατά την περίοδο Ιανουάριος 2010 έως τον Αύγουστο 2014 προστέθηκαν στην ΘΥΡΑ εκατόν οκτώ (108) νέες πηγές πληροφόρησης (κυρίως ελεύθερης πρόσβασης) πάνω στα γνωστικά αντικείμενα που θεραπτεύει το Πανεπιστήμιο.

4.5. Δανεισμός – Διαδανεισμός

Στατιστικά στοιχεία Δανεισμού: Ιανουάριος 2010 – Αύγουστος 2014

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Ποσότητα
Δανεισμοί	130.885
Εγγραφές νέων χρηστών	8.224
Διαγραφές χρηστών	12.021

Στατιστικά στοιχεία Διαδανεισμού: Ιανουάριος 2010 – Αύγουστος 2014

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Στάλθηκαν	Έγιναν Αποδεκτές	Ποσοστό Κάλυψης
Αιτήσεις σε άλλες Βιβλιοθήκες για Φωτοτυπίες Άρθρων	1.739	1.194	68,66%
Αιτήσεις σε άλλες Βιβλιοθήκες για Διαδανεισμό Βιβλίων	2.099	1.581	75,32%
Αιτήσεις από άλλες Βιβλιοθήκες για Φωτοτυπίες Άρθρων	771	614	79,63%
Αιτήσεις από άλλες Βιβλιοθήκες για Διαδανεισμό Βιβλίων	881	667	75,70%

4.6. Πρόγραμμα Πληροφοριακής Παιδείας. Από το 2006, το παλαιότερο πρόγραμμα βιβλιογραφικής εκπαίδευσης που προσέφερε η Βιβλιοθήκη αναμορφώθηκε, ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στις τρέχουσες ανάγκες των Τμημάτων του Πανεπιστημίου. Πέραν των παραδοσιακών δεξιοτήτων χρήσης της Βιβλιοθήκης και των βιβλιογραφικών πηγών που αυτή διαθέτει, το Πρόγραμμα Πληροφοριακής Παιδείας στοχεύει στην ανάπτυξη και άλλων τεχνικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την αποτελεσματική χρήση της πληροφοριακής τεχνολογίας και των πληροφοριακών πηγών, αλλά κυρίως, στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης πάνω στην ίδια τη φύση της πληροφορίας καθώς και

του τεχνολογικού, κοινωνικού και πολιτισμικού πλαισίου διακίνησής της. Από τότε (2006), η Βιβλιοθήκη συνεχίζει να αναμορφώνει τακτικά το Πρόγραμμα Πληροφοριακής Παιδείας ώστε αυτό να ανταποκρίνεται με τον πληρέστερο δυνατό τρόπο στις ανάγκες των φοιτητών του Πανεπιστημίου και των λοιπών χρηστών της Βιβλιοθήκης. Έτσι, από τον Απρίλιο 2014 για πρώτη φορά προσφέρθηκαν μαθήματα σε οργανωμένα γκρουπ κατόπιν δηλώσεων συμμετοχής, σε συγκεκριμένες ημέρες και ώρες που ανακοινώνονται από τη Βιβλιοθήκη. Τα μαθήματα απευθύνονται τόσο σε μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας όσο και σε εξωτερικούς χρήστες της Βιβλιοθήκης. Τα μαθήματα προσφέρονται στο εργαστήριο Η/Υ του Τμήματος Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου το οποίο παραχωρήθηκε στη Βιβλιοθήκη για το σκοπό αυτό και σε συνεργασία με το Κέντρο Υπολογιστών και Δικτύων του Πανεπιστημίου.

Κατά την περίοδο από τον Ιανουάριο 2010 έως τον Αύγουστο 2014 διοργανώθηκαν συνολικά διακόσια ογδόντα (280) μαθήματα πληροφοριακής παιδείας που τα παρακολούθησαν 3.232 φοιτητές προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί.

Από το 2012 τα μαθήματα του Προγράμματος Πληροφοριακής Παιδείας προσφέρονται για τους φοιτητές του Πανεπιστημίου και ηλεκτρονικά, μέσω του CoMPUs, του ολοκληρωμένου συστήματος Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, ενώ από τις αρχές του 2014 τα μαθήματα του Προγράμματος Πληροφοριακής Παιδείας προσφέρονται ηλεκτρονικά για τους εξωτερικούς χρήστες-μέλη της Βιβλιοθήκης μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης της Βιβλιοθήκης «Τηλεμάθεια».

4.7. Αξιολόγηση της Βιβλιοθήκης. Η Βιβλιοθήκη υπήρξε από τις πρώτες στην Ελλάδα που από το 1997 διεξήγαγε έρευνα ικανοποίησης και αναγκών των χρηστών σχετικά με τις υπηρεσίες που προσφέρει και τον τρόπο λειτουργίας της. Η Βιβλιοθήκη συνεχίζει να διεξάγει παρόμοιες έρευνες σε τακτά χρονικά διαστήματα και με γνώμονα τα αποτελέσματα των ερευνών αυτών διαμορφώνει και προσφέρει τις υπηρεσίες της, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στις ανάγκες των χρηστών της. Κατά τη διάρκεια της περιόδου Ιανουάριος 2010 έως Αύγουστος 2014 η Βιβλιοθήκη διεξήγαγε δύο (2) έρευνες χρηστών:

- 2012: «Έρευνα χρηστών: Αξιολόγηση υπηρεσιών και ικανοποίηση χρηστών» στα πλαίσια διπλωματικής εργασίας του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πατρών.
- 2014: «Ηλεκτρονική Έρευνα Ικανοποίησης Χρηστών Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας» από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β.) (http://www.mopab.gr/evaluation/satisfaction_uom_2014.pdf)

4.8. Παρουσία της Βιβλιοθήκης στο Διαδίκτυο.

4.8.1. Ιστότοπος της Βιβλιοθήκης (www.lib.uom.gr). Ολοκληρώθηκε ο εμπλουτισμός του καινούργιου ιστότοπου της Βιβλιοθήκης ο οποίος αναμένεται να τεθεί σε επίσημη λειτουργία από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015.

4.8.2. Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης. Η Βιβλιοθήκη αναγνωρίζει τα ιστολόγια, τα δίκτυα και τα υπόλοιπα κοινωνικά μέσα, τα οποία συλλογικά αναφέρονται ως «Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης» (ΜΚΔ), ως εργαλεία υποστήριξης των εκπαιδευτικών και λειτουργικών της στόχων που διευκολύνουν την επικοινωνία με τους χρήστες της και προβάλλουν τις υπηρεσίες της.

Στο παραπάνω πλαίσιο η Βιβλιοθήκη διεξήγαγε έρευνα για τις υπάρχουσες καλές πρακτικές και πολιτικές άλλων Βιβλιοθηκών του εσωτερικού και του εξωτερικού σχετικά με την παρουσία τους στα ΜΚΔ και στη συνέχεια προχώρησε στη συγγραφή πολιτικής της Βιβλιοθήκης για τη χρήση των ΜΚΔ στα πλαίσια των σταθερών εργασιών της.

Από το 2013 η Βιβλιοθήκη διαθέτει ιστοσελίδες στο Facebook, το LinkedIn, το YouTube, το Flickr και το Pinterest:

The image shows a screenshot of a Facebook profile page for the 'Library & Information Centre University of Macedonia'. The profile picture is a logo with a book and the text 'Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης Πανεπιστημίου Μακεδονίας Βιβλιοθήκη'. The cover photo features the text 'Just ENTER!' in a colorful, pixelated font, with several colorful human figures below it. The main content area shows a post from the user 'Ο χρήστης Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης Πανεπιστημίου Μακεδονίας' with the text 'Εμπιστεύτηκαν το ταλέντο τους και παρά τη νεαρή τους ηλικία κατάφεραν να γίνουν γνωστοί στο λογοτεχνικό χώρο!' and a photo of a man smiling. The page also includes a navigation menu with options like 'Χρονολόγιο', 'Πληροφορίες', 'Φωτογραφίες', 'YouTube', and 'Περισσότερα'.

LinkedIn What is LinkedIn? Join Today Sign In

Keep up with Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Μακεδονίας - University of Macedonia Library

Stay up to date with company news

Discover new job opportunities

See how you're connected to employees

Join LinkedIn to get the latest news, insights, and opportunities from over 3 million companies. It's free! [Join LinkedIn](#)

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Μακεδονίας - University of Macedonia Library

152 followers [Follow](#)

Home

Αποστολή της Βιβλιοθήκης & Κέντρου Πληροφόρησης είναι η υποστήριξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών προγραμμάτων του Πανεπιστημίου, του διδακτικού έργου των μελών του Διδακτικού Προσωπικού του Πανεπιστημίου και των ερευνητικών αναγκών των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας.

Mission of Library & Information Center is to support the educational and research programs of the University, the teaching needs of the academic staff of the University and the research needs of members

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Μακεδονίας - University of Macedonia Library employees

5 Employees on LinkedIn

[See how you're connected](#)

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Μακεδονίας - University of Macedonia Library Showcase Pages

Βιβλιοθήκη...

Libraries

11-50 employees

YouTube Μεταφόρτωση Σύνδεση

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

pamaklib Εγγραφή 87

Αρχική σελίδα Βίντεο Playlists Κανάλια Συζήτηση Πληροφορίες

Όλες οι δραστηριότητες

Ο χρήστης **pamaklib** έχει ανεβάσει ένα βίντεο Πριν από 3 μήνες

Εκπαιδευτικά Σεμινάρια Βιβλιοθήκης

από τον χρήστη **pamaklib** • Πριν από 3 μήνες • 15 προβολές

Ενημερωθείτε για τα εκπαιδευτικά σεμινάρια της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας μέσα από τις πέντε θεματικές ...

Ο χρήστης **pamaklib** έχει ανεβάσει ένα βίντεο Πριν από 7 μήνες

Κράτηση Τεκμηρίου

από τον χρήστη **pamaklib** • Πριν από 7 μήνες • 102 προβολές

Παρουσίαση της δυνατότητας του Κατάλογου της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας για κράτηση θεματικού υλικού.

Ο χρήστης **pamaklib** έχει ανεβάσει ένα βίντεο Πριν από 7 μήνες

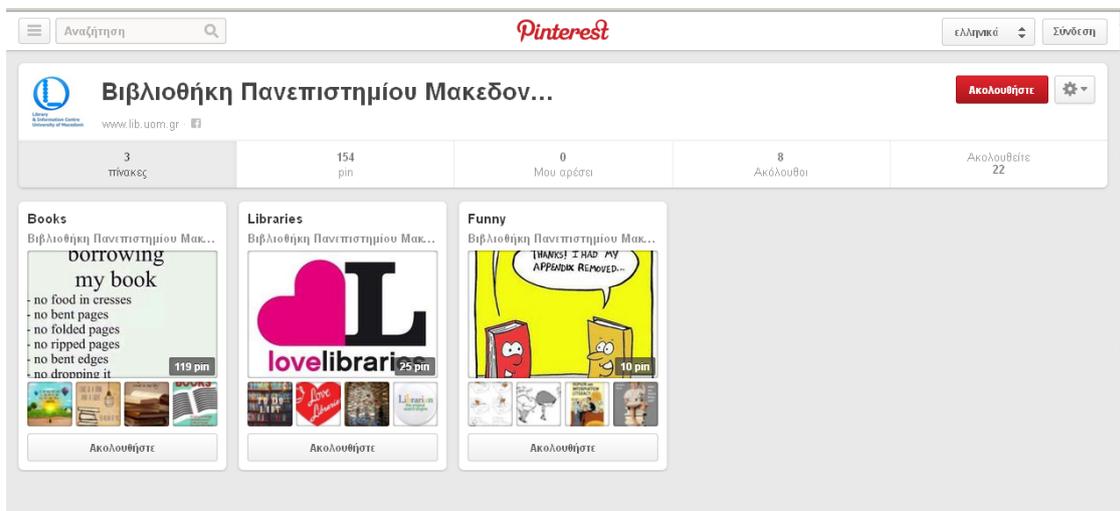
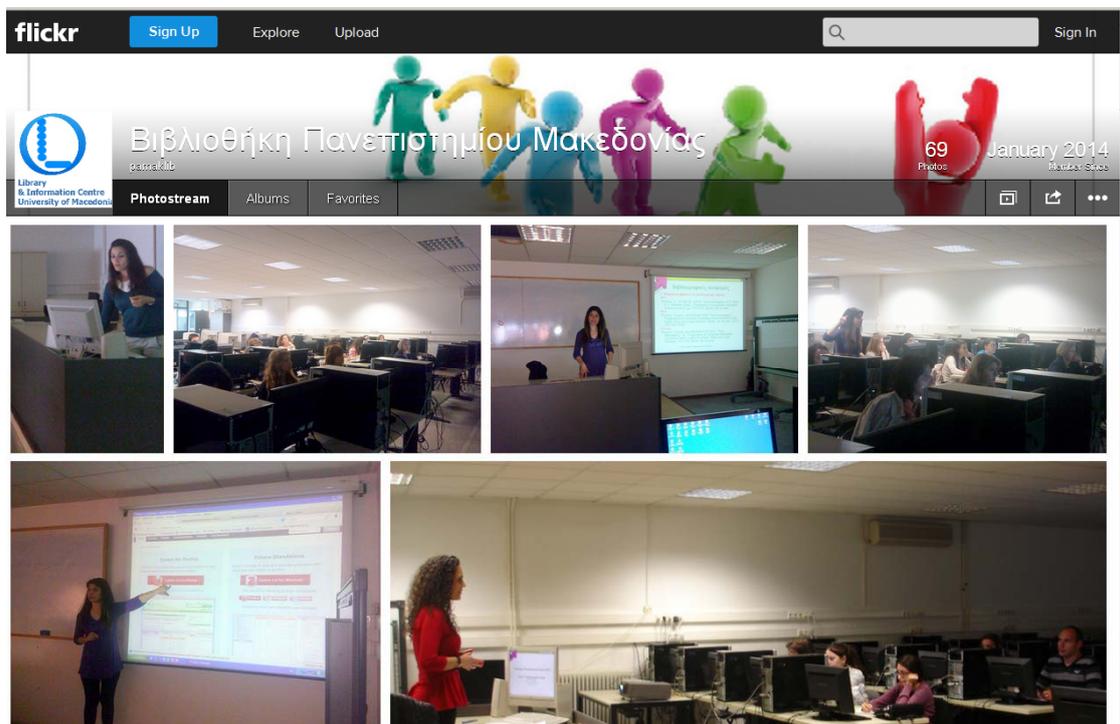
Ανανέωση Τεκμηρίων

από τον χρήστη **pamaklib** • Πριν από 7 μήνες • 27 προβολές

Παρουσίαση της δυνατότητας του Κατάλογου της Βιβλιοθήκης

Δημοφιλή κανάλια στο YouTube

- **spartacusmission** Εγγραφή
- **balantsheroia** Εγγραφή
- **Video Translations** Εγγραφή
- **meqasfilippos** Εγγραφή
- **moretseries | an...** Εγγραφή
- **LiantinisORG** Εγγραφή

4.9. QR Codes. Η Βιβλιοθήκη ακολουθώντας τις εξελίξεις της τεχνολογίας ανέπτυξε Κώδικες QR για τις υπηρεσίες και τις συλλογές της. Έτσι, από το 2013 και μετά οι Κώδικες QR χρησιμοποιούνται:

- Στους βιβλιοστάτες με σύνδεση στην αναζήτηση του καταλόγου της Βιβλιοθήκης.
- Στα τερματικά χρηστών με σύνδεση στον Συνοπτικό Οδηγό Χρήσης του Καταλόγου.
- Στο κουτί επιστροφών δανεισμένου υλικού με σύνδεση σε οδηγίες χρήσης.
- Στα φωτοτυπικά του κοινού με σύνδεση σε οδηγίες χρήσης.
- Στο ενημερωτικό φυλλάδιο της υπηρεσίας e-ρώτηση με σύνδεση στη φόρμα υποβολής ερωτήσεων.

- Στο ενημερωτικό φυλλάδιο του Προγράμματος Πληροφοριακής Παιδείας με σύνδεση στη φόρμα δήλωσης συμμετοχής.

Δείγμα εφαρμογής QR Κώδικα στο ενημερωτικό φυλλάδιο του Προγράμματος Πληροφοριακής Παιδείας

[Σκανάρετε για να Δείτε τις Θεματικές Ενότητες & Δηλώστε Συμμετοχή!](#)

ή επισκεφτείτε την ιστοσελίδα

<https://www.lib.uom.gr/content/category/6/81/62/lang.iso8859-7/>

4.10. ΕΥΔΟΞΟΣ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ

Η Βιβλιοθήκη έπειτα από κάλεσμα του Υπουργείου Παιδείας με έγγραφο του προς τα Πανεπιστήμια και ΤΕΙ (3 Φεβρουαρίου 2011, Αρ. Πρωτ.86), προχώρησε από το 2011 στη δημιουργία ειδικής «Υπηρεσίας ΕΥΔΟΞΟΥ», η οποία σταδιακά ανέλαβε :

- την αποδοχή των επιστρεφόμενων συγγραμμάτων,
- την αναδιανομή των παραπάνω συγγραμμάτων σε άλλους φοιτητές,
- την παρακολούθηση της πληρότητας της συλλογής της Βιβλιοθήκης με τα συγγράμματα του εκάστοτε ακαδημαϊκού έτους,
- την σύνταξη λίστας με τις ελλείψεις της σε συγγράμματα ή σε αντίτυπα που της λείπουν, ώστε να μπορεί να εξυπηρετεί τους φοιτητές του Ιδρύματος,
- την παραγγελία μέσω του ΕΥΔΟΞΟΣ, των συγγραμμάτων ή των αντιτύπων που της λείπουν,
- την διευκόλυνση των φοιτητών που δε δικαιούνται να παίρνουν δωρεάν συγγράμματα μέσω του ΕΥΔΟΞΟΣ, στην πρόσβαση των συγγραμμάτων που χρειάζονται με την «Υπηρεσία του Μακροχρόνιου Δανεισμού».

Αξίζει να σημειωθεί πως η ανταπόκριση της Βιβλιοθήκης, υπήρξε άμεση και πιθανόν να είναι η πρώτη Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη στην Ελλάδα, που έκανε χρήση όλων των δυνατοτήτων του ΕΥΔΟΞΟΥ.

5. Συμμετοχές σε αναπτυξιακά/ερευνητικά έργα

5.1. Έργο: «Ακαδημαϊκό Περιεχόμενο Ανοικτής Πρόσβασης στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας: Υπηρεσίες Οργάνωσης, Προβολής, Έκδοσης και Διασύνδεσής του» (Ε.Π. «Μακεδονία-Θράκη», ΕΣΠΑ 2007-2013, Άξονας Προτεραιότητας 04: «Ψηφιακή Σύγκλιση και επιχειρηματικότητα στην ΠΚΜ», συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.) και από εθνικούς πόρους).

Κεντρικός στόχος του έργου είναι η οργάνωση, ανάδειξη, προβολή αλλά και η παραγωγή ψηφιακού ακαδημαϊκού περιεχομένου που προέρχεται από την επιστημονική

δραστηριότητα της ελληνικής πανεπιστημιακής και ερευνητικής κοινότητας στα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Ειδικότερος στόχος είναι η υποστήριξη κυρίως της «πράσινης οδού» (αλλά και της «χρυσής») προς την ανοικτή πρόσβαση στην ερευνητική παραγωγή του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων προβλέπεται η αναδιάρθρωση και η αναβάθμιση αλλά και η δημιουργία νέων εξειδικευμένων υποστηρικτικών υπηρεσιών: α) συγκέντρωσης, διατήρησης αλλά και διάδοσης –σε ψηφιακή μορφή-της ερευνητικής παραγωγής του Πανεπιστημίου (ιδρυματικό αποθετήριο), β) δημοσίευσης και διαχείρισης ακαδημαϊκού περιεχομένου ανοικτής πρόσβασης (υπηρεσίες διαχείρισης και δημοσίευσης ηλεκτρονικών περιοδικών ανοικτής πρόσβασης, υπηρεσία φιλοξενίας συνεδρίων ανοικτής πρόσβασης), γ) διατήρησης πολιτιστικής κληρονομίας (εμπλουτισμός της ψηφιακής βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου μέσω ψηφιοποίησης έντυπων ελληνικών επιστημονικών συλλογών οικονομικής και πολιτικής επιστήμης ιστορικής σημασίας) και δ) παροχής ολοκληρωμένου περιβάλλοντος βιβλιοθήκης. Όλες οι παραπάνω υπηρεσίες θα είναι απόλυτα διασυνδεδεμένες μεταξύ τους, παρέχοντας επιπλέον κοινή διεπιφάνεια αναζήτησης στον παγκόσμιο ιστό, με τη χρήση λογισμικού ανοιχτού κώδικα και βάσει ανοιχτών προτύπων για τη συγκομιδή μεταδεδομένων. Η αποτελεσματική υλοποίηση και η βιωσιμότητα της πράξης διασφαλίζεται με συμπληρωματικές δράσεις: α) ενίσχυσης του ηλεκτρονικού εξοπλισμού της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, β) τεκμηρίωσης και πληροφόρησης και γ) ανάπτυξης υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας.

5.2. Έργο: «Προηγμένες Κεντρικές Υπηρεσίες Ψηφιακών Βιβλιοθηκών Ανοικτής Πρόσβασης Σ.Ε.Α.Β.» (ΕΣΠΑ 2007-2013, συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.) και από εθνικούς πόρους). Δικαιούχος: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο για λογαριασμό του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β.).

Πρόκειται για οριζόντιο έργο που καλύπτει όλα τα ακαδημαϊκά ιδρύματα της χώρας και στοχεύει στην ανάπτυξη υπηρεσιών που αξιοποιούν τεχνολογίες βασισμένες κυρίως στην ανοικτή πρόσβαση, με όλα τα πλεονεκτήματα που αυτό συνεπάγεται: ισότιμη, ελεύθερη, άμεση, διαρκή και απαλλαγμένη από τέλη και από πολλούς περιορισμούς πνευματικών δικαιωμάτων, διαδικτυακή πρόσβαση σε ηλεκτρονικό και ψηφιακό ακαδημαϊκό, επιστημονικό, πολιτιστικό, ιστορικό, κ.α. περιεχόμενο. Παράλληλα, υιοθετεί συνεργατικά μοντέλα λειτουργίας των υπηρεσιών βασιζόμενα τόσο σε κεντρικές υποδομές, ενιαίες πολιτικές, συμμετοχική ανάπτυξη όσο και σε ελεύθερη διάθεση για τοπική μεταφόρτωση και παραμετροποίηση. Τούτο εξασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών, εξοικονομεί υλικοτεχνικούς πόρους και αξιοποιεί ανθρώπινο δυναμικό από το σύνολο των Βιβλιοθηκών με στόχο τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των πολιτών στην αναζήτηση, εντοπισμό και αξιοποίηση του ως άνω περιεχομένου. Οι υπηρεσίες της όλης πράξης καλύπτουν μια μεγάλη γκάμα αναγκών όπως, ενιαίο περιβάλλον Βιβλιοθήκης, με συμμετοχή ως και του 75% των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, κεντρική διαχείριση, διάθεση των ηλεκτρονικών πηγών του ΣΕΑΒ, κεντρικές υπηρεσίες συμβούλου επιχειρησιακής ευφυΐας και διασφάλισης ποιότητας, ευρετηρίων ελληνικών περιοδικών, ερευνητικών/ακαδημαϊκών οντοτήτων και ψηφιακών πηγών, ομογενοποιημένη αναζήτηση και πρόσβαση στο περιεχόμενο μιας διεθνούς γκάμας ετερογενών πηγών, πολυμορφική ψηφιακή βιβλιοθήκη για φοιτητές με αναπηρίες, υπηρεσία υποστήριξης βιβλιοθηκονόμου & διαχείρισης, διάχυσης και ανάπτυξης λογισμικών βιβλιοθηκών, υπηρεσία δικτύωσης ιδρυματικών καταθετηρίων, προδιαγραφών πιστοποίησης, σημασιολογικής αναζήτησης, υπηρεσία υποστήριξης τελικών χρηστών (πληροφοριακή παιδεία), υπηρεσίες τεκμηρίωσης, προβολής και αξιοποίησης της επιστημονικής δραστηριότητας και των ερευνητικών αποτελεσμάτων, υπηρεσία νομικής

συμβουλευτικής για την πνευματική ιδιοκτησία των ΑΕΙ, δημιουργία βάσεων μεταδεδομένων και ενοποιημένων υπηρεσιών σημασιολογικής αναζήτησης για ηλεκτρονικά μαθήματα των ΑΕΙ και υπηρεσία εντοπισμού λογοκλοπής.

Υποέργο 9: «Υπηρεσίες Προστιθέμενης Αξίας για Βιβλιοθήκες και Υπηρεσίες Πληροφόρησης, Λοιπούς Φορείς και Τελικούς Χρήστες», Δράση 9.12: «HEAL-Legal: Υπηρεσία Νομικής Συμβουλευτικής για Θέματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας που αφορούν στα Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ιδρύματα»

Η συγκεκριμένη δράση υλοποιείται από τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και στοχεύει στην ανάπτυξη Υπηρεσίας Νομικής Συμβουλευτικής για θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας που αφορούν τα Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ιδρύματα. Στα πλαίσια της υπηρεσίας προβλέπεται να αναπτυχθούν:

- Πρότυπες διαδικασίες για την εκκαθάριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας σε σχέση με το υλικό που έχουν οι Ελληνικές Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες (π.χ. αρχαικό ή άλλο υλικό), καθώς και οδηγίες για την αποτίμηση, τον περιορισμό και τη διαχείριση των κινδύνων (risk assessment, mitigation and management) που προκύπτουν από τη χρήση υλικού προστατευόμενου από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.
- Εκπαιδευτικό υλικό για Βιβλιοθηκονόμους σχετικά με θέματα εκκαθάρισης και διαχείρισης πνευματικής ιδιοκτησίας. Προσφορά εκπαιδευτικών σεμιναρίων με χρήση σύγχρονων εργαλείων εξ αποστάσεως ηλεκτρονικής εκπαίδευσης.
- Προτάσεις για αναγκαίες νομοθετικές και διοικητικές αλλαγές σε σχέση με θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας, ώστε να μπορούν οι Ελληνικές Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες να εκπληρώνουν την αποστολή τους.
- Τυποποιημένες συμβάσεις και διαδικασίες για τη συνεργασία των Βιβλιοθηκών με άλλους πολιτιστικούς οργανισμούς και οργανισμούς μνήμης (π.χ. αρχεία, μουσεία, ερευνητικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα).
- Μελέτη και προώθηση του ανοιχτού περιεχομένου με έμφαση στις νομικές του προϋποθέσεις και τις οικονομικές συνέπειες.
- Δικτυακός τόπος για την προσφορά υπηρεσιών πληροφόρησης, ενημέρωσης και εκπαίδευσης σε θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας και μονάδα e-helpdesk για θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας με ταυτόχρονη ανάπτυξη γνωσιακής βάσης δεδομένων με χρήση κατάλληλου λογισμικού.

6. Δραστηριότητες της Βιβλιοθήκης

6.1. Εκδηλώσεις που διοργάνωσε η Βιβλιοθήκη

- Ημερίδα με θέμα «Προετοιμάζοντας Αναγνώστες: Ο Ρόλος των Βιβλιοθηκών / Preparing Readers: The Role of Libraries» που πραγματοποιήθηκε στο Ινστιτούτο Γκαίτε της Θεσσαλονίκης, στις 15 Δεκεμβρίου 2011 και διοργανώθηκε από την Επιτροπή Ενίσχυσης Βιβλιοθηκών – Παράρτημα Β. Ελλάδος μέλος της οποίας ήταν και η Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.
- 20^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών με θέμα «Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες και Οικονομική Κρίση: Στρατηγικές Επιβίωσης» που πραγματοποιήθηκε στο THE MET Hotel της Θεσσαλονίκης, στις 14-15 Νοεμβρίου 2011 και διοργανώθηκε από τη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης Πανεπιστημίου Μακεδονίας, το Σύστημα Βιβλιοθηκών Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και τη Βιβλιοθήκη του Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης.

- 12^η Συνάντηση της Ένωσης Κοινοπραξιών Βιβλιοθηκών της Νότιας Ευρώπης (12th Meeting of Southern European Libraries' Consortia - SELL), Θεσσαλονίκη, 15-16 Ιουνίου 2012 που συνδιοργανώθηκε από τη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, το Σύστημα Βιβλιοθηκών του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και τη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης του Αλεξάνδρειου ΤΕΙ Θεσσαλονίκης.
- Διημερίδα με θέμα «Δεδομένα Βιβλιοθηκών στο μελλοντικό ψηφιακό περιβάλλον: FRBR και Linked Data» που πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, στις 10-11 Ιουνίου 2013 και συνδιοργανώθηκε από τη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, την Κεντρική Βιβλιοθήκη του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και τη Βιβλιοθήκη του Αλεξάνδρειου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης.

6.2. Επιμόρφωση και δημοσιεύσεις του προσωπικού της Βιβλιοθήκης

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2010	2011	2012	2013	2014 ⁷
Εισηγήσεις του προσωπικού της Βιβλιοθήκης σε συνέδρια κλπ.	4	2	4	5	0
Επιμόρφωση προσωπικού της Βιβλιοθήκης (αρ. συμμετοχών)	12	32	60	44	15

⁷ Στοιχεία έως τα τέλη Αυγούστου 2014.